

STANDARDY KSZTAŁCENIA

Kierunek Filologia polska

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

I. USTALENIA OGÓLNE

Studia kończą się nadaniem tytułu zawodowego licencjata.

Studia trwają nie krócej niż 6 semestrów. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 1800, a liczba punktów ECTS mniejsza niż 180.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent posiada ogólne wykształcenie humanistyczne i podstawową wiedzę z zakresu filologii polskiej – nauki o języku i o literaturze. Rozumie i umie analizować zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości i współczesności. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa. Potrafi samodzielnie gromadzić i przetwarzać informacje, poszerzać swoją wiedzę oraz rozwiązywać problemy zawodowe. Absolwent jest przygotowany do pracy w szkolnictwie – po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie z rozporządzeniem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie standardów kształcenia nauczycieli), w placówkach oświatowych, kulturalnych i samorządu lokalnego oraz w wydawnictwach, czasopiśmie i mediach elektronicznych. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

III.1 GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	180	24
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	420	57
Razem	600	81

III.2 SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	180	24
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Języka łacińskiego z elementami kultury antycznej	60	
2. Wiedzy o kulturze	30	
3. Nauk pomocniczych filologii polskiej	30	
4. Historii Polski	30	
5. Historii filozofii	30	

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	420	57
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Historii literatury polskiej		
2. Teorii literatury		
3. Językoznawstwa historycznego i współczesnego		

III.3 WYSZCZEGÓLNIENIE TREŚCI I EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie języka łacińskiego z elementami kultury antycznej

Treści kształcenia: Podstawowe zasady gramatyczne i słownictwo łacińskie. Elementy wiedzy o kulturze antycznej i jej recepcji w kulturze polskiej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: tłumaczenia i rozumienia łacińskich sentencji i terminologii naukowej; rozpoznawania znaczeń i funkcji odwołań do kultury antycznej w kulturze polskiej.

2. Kształcenie w zakresie wiedzy o kulturze

Treści kształcenia: Tradycja i współczesność kultury europejskiej. Elementy antropologii kultury. Problemy kultury popularnej. Rola przekazów wizualnych i audialnych w dawnej i nowej kulturze. Pluralizm kulturowy; kultura alternatywna. Związki różnych kultur i sztuk.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: interpretowania zjawisk kultury europejskiej w ujęciu historycznym i współczesnym; rozumienia miejsca i perspektyw rozwoju kultury europejskiej we współczesnym świecie; interpretowania zjawisk rozwijającej się kultury masowej; dostrzegania związków kultury wysokiej i popularnej; funkcjonowania w mediach.

3. Kształcenie w zakresie nauk pomocniczych filologii polskiej

Treści kształcenia: Dokument i jego typologia. Bibliografia literaturoznawcza i językoznawcza. Opis bibliograficzny. Morfologia książki. Zasady przygotowywania prac pisemnych. Korzystanie z zasobów baz danych i sieci internetowej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: gromadzenia informacji bibliograficznych, sporządzania opisu bibliograficznego i bibliografii załącznikowej; posługiwania się kompendiami i słownikami; pozyskiwania i selekcji informacji z zasobów sieci internetowej i baz danych.

4. Kształcenie w zakresie historii Polski

Treści kształcenia: Dzieje polityczne, przemiany gospodarcze, społeczne i kulturowe na ziemiach polskich od czasów prehistorycznych po współczesność. Historia państwa polskiego i jego mieszkańców na tle dziejów Europy i świata.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia dziejów gospodarczo-społecznych, ustrojowych i kulturalnych Polski oraz ich przyczyn; rozumienia procesu dziejowego oraz jego wpływu na ewolucję życia kulturalnego.

5. Kształcenie w zakresie historii filozofii

Treści kształcenia: Podstawowe pojęcia z historii myśli filozoficznej. Miejsce filozofii w kulturze. Ogólny zarys rozwoju filozofii europejskiej. Wybrane zagadnienia z historii filozofii od epoki starożytnej do współczesności.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: czytania i interpretacji tekstu filozoficznego; przygotowania do samodzielnych studiów w zakresie historii myśli filozoficznej.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie historii literatury polskiej

Treści kształcenia: Literatura polska od jej początków po czasy obecne. Kanon literatury polskiej. Periodyzacja literatury: epoki okresy, prądy oraz ich kulturowe i historyczne uwarunkowania. Historycznoliteracka analiza i interpretacja dzieła literackiego. Estetyki, obiegi, style, tendencje, dylematy przeszłości i współczesności. Wybrane zagadnienia z literatury powszechnej. Główne tendencje rozwojowe literatury najnowszej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia najważniejszych dzieł i zjawisk polskiej literatury; rozumienia istoty procesu historycznoliterackiego; wskazywania i wykorzystywania w interpretacji właściwych kontekstów pozaliterackich, rozeznawania się w ośrodkach życia literackiego i kulturalnego, ruchu wydawniczym, głównych ośrodkach wydawania prasy literackiej oraz miejscach najważniejszych debiutów lub edycji; rozróżniania i definiowania historycznych stylów i poetyk; opisu i interpretacji przemian życia literackiego, przełomów estetycznych i komunikacyjnych, problemów unifikacji i różnicowania w obrębie najnowszej literatury i kultury; samodzielnej oceny wartości artystycznej i poznawczej dzieła literackiego.

2. Kształcenie w zakresie teorii literatury

Treści kształcenia: Poetyka dzieła literackiego w zakresie wersyfikacji, stylistyki, kompozycji oraz genologii. Najważniejsze zagadnienia z poetyki historycznej. Podstawy teorii dzieła literackiego i procesu historycznoliterackiego. Zagadnienia warsztatu literaturoznawczej analizy i interpretacji; znajomość wybranych szkół interpretacji.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: interpretacji dzieł literackich z różnych epok, konwencji i kategorii estetycznych; pisania interpretacji recenzji oraz esejów literackich; stosowania różnych metod interpretacji; lektury tekstu teoretycznoliterackiego; dialogicznego zestawiania różnych stanowisk, dotyczących określonego problemu teoretycznego; wyrażania własnego, uargumentowanego poglądu; wykorzystywania teoretycznej w badaniach historycznoliterackich, operowania tekstem literackim jako egzemplum zagadnienia teoretycznego.

3. Kształcenie w zakresie językoznawstwa historycznego i współczesnego

Treści kształcenia: Język prasłowiański, gramatyka historyczna języka polskiego. Historia języka polskiego - podstawowe zagadnienia stylistyki historycznej. analiza historycznojęzykowa tekstów staropolskich. Gramatyka opisowa języka polskiego, kultura języka polskiego, stylistyka współczesna. Wybrane zagadnienia z leksykografii oraz leksykologii, pragmalingwistyki i lingwistyki tekstu. Najważniejsze teorie językoznawcze XIX i XX w. i ich twórcy.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: analizy historycznojęzykowej tekstów staropolskich; rozumienia procesów rozwojowych języka polskiego od początku jego historii po współczesność; analizy gramatycznej i leksykalnej tekstów pochodzących z różnych odmian współczesnej polszczyzny; interpretowania zjawisk i tendencji charakterystycznych dla polszczyzny przełomu XX i XXI wieku; tworzenia różnorodnych tekstów na poziomie normy wzorcowej oraz normy potocznej; korzystania z różnego typu słowników (w wersji książkowej i elektronicznej); analizy językowej tekstu w powiązaniu z założeniami danej teorii lingwistycznej.

IV. PRAKTYKI

Praktyki powinny trwać nie krócej niż 4 tygodnie.

Zasady i formę odbywania praktyk ustala jednostka uczelni prowadząca kształcenie.

V. INNE WYMAGANIA

1. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu: (1) wychowania fizycznego – w wymiarze 60 godzin, którym można przypisać do 2 punktów ECTS, (2) języków obcych – w wymiarze 120 godzin, którym należy przypisać 5 punktów ECTS, (3) technologii informacyjnej w wymiarze 30 godzin, którym należy przypisać 2 punkty ECTS. Treści oraz efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje w zakresie technologii informacyjnej podane są w części wspólnej standardów.
2. Programy nauczania powinny zawierać treści poszerzające wiedzę ogólną w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, którym należy przypisać nie mniej niż 3 punkty ECTS.
3. Treści kształcenia powinny zawierać wiadomości z zakresu ochrony własności intelektualnej.
4. Za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 10 punktów ECTS.

STANDARDY KSZTAŁCENIA

Kierunek Filologia polska

STUDIA DRUGIEGO STOPNIA

I. USTALENIA OGÓLNE

Studia kończą się nadaniem tytułu zawodowego magistra.

Studia trwają nie krócej niż 4 semestry. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 800, a liczba punktów ECTS mniejsza niż 120.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent posiada wszechstronne wykształcenie humanistyczne i gruntowną wiedzę z zakresu filologii polskiej pozwalające rozumieć i badać zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości i współczesności. Posiada wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych. Absolwent jest przygotowany do pracy w szkolnictwie – po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie z rozporządzeniem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie standardów kształcenia nauczycieli), w placówkach oświatowych, kulturalnych i samorządu lokalnego, w wydawnictwach, w czasopiśmie oraz w mediach elektronicznych. Uzyskane umiejętności, sprawności i wiedza pozwalają absolwentowi pełnić rolę animatora badań literaturoznawczych i językoznawczych oraz popularyzacji tradycji i dziedzictwa kulturowego. Absolwent jest przygotowany do podejmowania wyzwań badawczych i kontynuowania edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

III.1 GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	30	4
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	210	28
Razem	240	32

III.2 SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	30	4
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Teorii kultury	30	
GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	210	28
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Literaturoznawstwa		
2. Językoznawstwa		
3. Metodologii badań literackich		
4. Metodologii badań nad językiem		

III.3 WYSZCZEGÓLNIENIE TREŚCI I EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie teorii kultury

Treści kształcenia: Filozoficzne podstawy teorii kultury. Współczesne modele przemian kulturowych. Oddziaływanie przemian kulturowych na refleksję literaturoznawczą i językoznawczą.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: językowego opisu i interpretacji zjawisk z obszaru historii i teorii literatury; stosowania wiedzy o języku w kontekście ewolucji kultury.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie literaturoznawstwa

Treści kształcenia: Literatura polska do roku 1918, na szerokim tle kulturowym, z uwzględnieniem perspektywy komparatystycznej, filozoficznej i antropologicznej. Dzieje krytyki literackiej i refleksji literaturoznawczej w piśmiennictwie polskim. Współczesna literatura, krytyka i refleksja literaturoznawcza na tle europejskiej i światowej myśli filozoficznej, estetycznej, antropologicznej i dyskursów humanistyki. Obraz zjawisk literackich w obrębie szeroko rozumianych pojęć kulturowych. Historyczny rozwój teorii literatury – od starożytności po czasy współczesne – jej związki z innymi dziedzinami wiedzy: filozofią, psychologią, językoznawstwem, semiotyką i socjologią.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: krytycznej wypowiedzi – ustnej i pisemnej – w formie eseju i rozprawy; rozróżniania stylów, konwencji, poetyk i estetyk literackich; samodzielnej oceny wartości artystycznej i poznawczej dzieła literackiego; krytycznej refleksji nad procesami zachodzącymi we współczesnej i dawnej kulturze; współtworzenia rzeczywistości humanistycznej własnego środowiska; odbioru różnorodnych symboli kultury.

2. Kształcenie w zakresie językoznawstwa

Treści kształcenia: Historia języka polskiego – system fonologiczny, gramatyczny i leksykalny. Funkcjonalno-stylistyczne i regionalne zróżnicowanie polszczyzny w ujęciu diachronicznym. Język w kontekście epok literackich. Typologia odmian współczesnego języka polskiego. Semantyka i aksjologia. Systemy semiotyczne. Komunikacja językowa – interpersonalna i interkulturowa. Stylistyka. Onomastyka. Współczesna dialektologia, socjolingwistyka i etnolingwistyka. Główne teorie i szkoły językoznawcze – językoznawstwo polonistyczne i ogólne.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: analizy diachroniczno-synchronicznej i interpretacji tekstów artystycznych, publicystycznych i użytkowych z różnych epok; analizy nazw własnych na tle językowym, historycznym i kulturowym; tworzenia i redagowania tekstów należących do różnych odmian języka; rozpoznawania sytuacji komunikacyjnych i osiągania zamierzonych celów komunikacyjnych.

3. Kształcenie w zakresie metodologii badań literackich

Treści kształcenia: Przegląd i charakterystyka wybranych stanowisk metodologicznych od czasów najdawniejszych po współczesność. Dokonania i poglądy wybitnych badaczy literatury.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: formułowania założeń metodologicznych; krytycznej weryfikacji tekstu naukowego; pisanie tekstów historycznoliterackich i krytycznoliterackich; rozumienia najważniejszych tendencji metodologicznych.

4. Kształcenie w zakresie metodologii badań nad językiem

Treści kształcenia: Przegląd i charakterystyka wybranych stanowisk metodologicznych od czasów najdawniejszych po współczesność. Dokonania wybitnych badaczy języka.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: formułowania założeń metodologicznych; wyboru stanowiska metodologicznego w pracy naukowo-badawczej.

IV. INNE WYMAGANIA

1. Za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 20 punktów ECTS.